

Bryggerier slår et slag for det tynde øl

Men de ellers miljøbevidste danskere alkoholforbrug er hidtil gået den forkerte vej.

LIVSSTIL

HENRIK KAUFHOLZ

Når danskeren er færdig med at stille vindmøller op, støvsuge sin ebil og hyppes sine økologiske kartofler, tager han sig en velfortjent øl – som regel en pilsner, men også gerne en lidt stærkere specialøl fra et af de mange nye mikrobryggerier.

»Men hvor blev det lyse øl, frokostbajeren, den lette pilsner af, spørger Henrik Wiese, der netop har startet firmaet TeeDawn, hvis udtrykkelige formål er at få danskeren til at sætte sit alkoholforbrug ned – vel at mærke uden at give afkald på en kølig, velsmagende øl med pæn skumkrone.

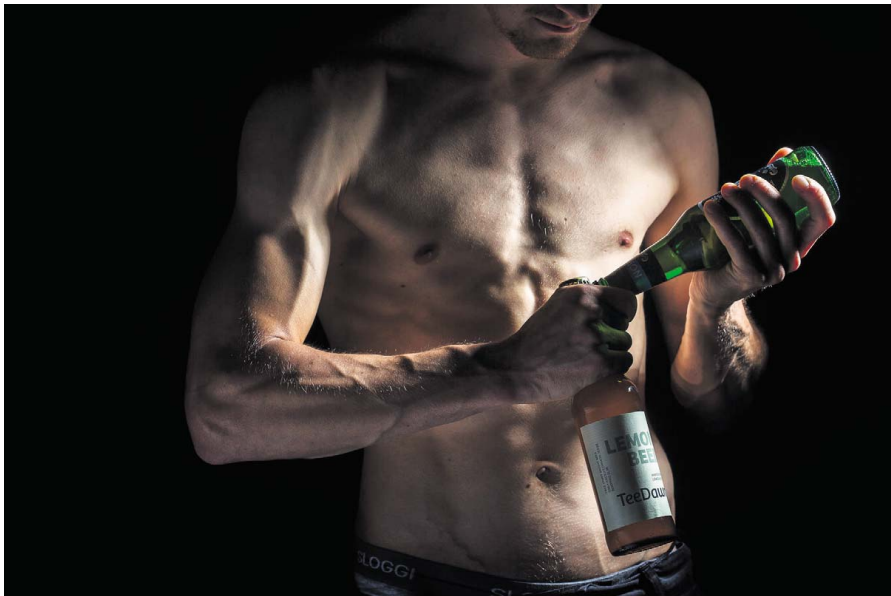
Men det er ifølge kommunikationschef Per Sten Nielsen, Bryggeriforeningen, længe siden, det lyse øl er forsvundet.

»Ifølge vores tal har øl med et alkoholindhold på 2,7 procent og derunder ligget på en markedsandel på cirka 2,4-2,6 siden 1999. Foreløbig kan vi ikke rigtig se nogen stigning, siger han.

På Carlsberg undrer innovation manager Pernille Arnt sig også over, at danskerne, der gerne ser kongeriget profilere sig som foregangsland i miljø- og klimapolitikken, hænger i bremsen, når det drejer sig om alkoholfrit øl og lette øltyper:

»I Danmark drikker vi i gennemsnit en halv liter alkoholfrit øl om året, mens det i Norge er to liter og i Tyskland fire, siger hun. »Bryggeriet Erdinger, der laver en alkoholfrit øl, er endda sponsor for det frie maratonløb i Berlin. Der er en international trend, som ikke rigtig er kommet til Danmark endnu.

Men som Henrik Wiese har Pernille Arnt, der står for lanceringen af Carlsbergs alkoholfri øl Nordic, tænkt sig at go-

SPORTY. Nye ølsorter med lavt indhold af alkohol er på vej ind på det danske marked, hvor de foreløbig har det svært.

Foto: Line Ørnes Søndergaard

noget ved det: »Der skal en livsstilsændring til, og derfor vil vi bruge rigtig mange kræfter ikke bare på Nordic, men også på andre mærker i samme segment, siger hun.

Men det er et opgør, der virkelig kræver

sin brygmester. For det første er danskeren forbrug af vin, der er stærkere end øl, i mange år nokset på bekostning af øl. I 1997 udgjorde vin 35,1 procent af danskerne samlede forbrug af alkohol. I 2013 var vins andel vokset til 46 procent, mens øl var faldet fra 53,7 procent til 37 procent.

7,8 liter sprit per snude

Ifølge Danmarks Statistik blev der i 2013 solgt 44 millioner liter ren alkohol i dan-

ske forretninger. Det er 7,8 liter per indbygger eller 12,1 genstande – en genstand er 1,5 centiliter ren alkohol – om ugen. Tæller vi kun danskere over 14 år, blev det sidste år til 9,4 liter ren alkohol i gennemsnit.

Ser man udelukkende på ølsalget, er 65 procent af forbrugt pilsner, der holder 4,6 procent alkohol, mens stærkt øl står for 15 procent – altså 5,6 gange så meget som alkoholfri og lette øltyper.

TeeDawn får sine fire nye lette øl brygget i Bayern, og det var slet ikke let at finde samarbejdspartnere, fortæller Henrik Wiese.

»Det drejer sig i alle fire tilfælde om mindre slotsbryggerier, som vi fandt i samarbejde med delstatens bryggeriforening. I Bayern er der en tradition for at brygge lette øltyper, men vi sætse jo på at lave øltyper, der ville få danske øldrikkere til at sige: Jamen, det her smager jo af

øl. En af grundene til det lette øls dårlige omdømme er jo, at det ikke smagte godt. Så det tog sin tid.

Den gode ølsmag følger i almindelighed alkoholprocenten, fordi alkohol både binder nogle af smagsstofferne i øllet og forbedrer eftersmag.

På det punkt skete der en vigtig ændring i Danmark i foråret, da regeringen tillod markedsføring af øl med op til 0,5 procent alkohol som alkoholfri i stedet for som tidligere 0,1. På den måde kom Danmark på linje med nabolande som Norge, Sverige og Tyskland.

»Hvis man gerne vil nyde en enkelt øl i gode venners lag, men skal ud at køre bil

Der skal en livsstilsændring til
Pernille Arnt,
Carlsberg

bagefter, så får man mulighed for at drikke en øl med bedre smag uden at blive påvirket, sagde sundhedsminister Nick Hækkerup dengang. Og det passer for Nordic og TeeDawn, der ligger langt under en genstand.

Brygmester Flemming Asmusen, Fur Bryghus, der laver en frokostøl med 2,6 pct. alkohol, vil ikke ligefrem garantere, at man kan køre bil efter en Fur Frokost, der svarer til 0,9 genstand. Men de færreste vil nå op på de 0,5 promille, der er færdslovens grænse.

Til gengæld vil han garantere, at den smager rigtig godt af øl. Med 2,6 procent alkohol har man som brygger virkelig noget at arbejde med.

Men et er som sagt øllet, et andet er varerne. Både Carlsberg og TeeDawn arbejder intensivt med restauranter for først at præsentere de nye øltyper og derefter få ændret folks vaner. TeeDawn har også over 100 ølambassadører, der hver måned får leveret en kasse, så de kan præsentere venner og forretningsforbindelser for de nye øl. Carlsberg reklamerer for Nordic ved løbesteder.

»Vi sætse på, at alkoholfrit øl skal op på fem procent af markedet, og foreløbig stiger salget af det», siger Pernille Arnt.

henrik.kaufholz@pol.dk

Ny type asfalt slubrer regnvandet i sig efter skybrud

Kloaksystemet må give op, når himlens sluser åbner sig. En ny type asfalt, hvor vandet kan trænge igennem kan være løsningen.

SKYBRUD

THOMAS FLENSBURG

På nogle få kvadrater foran Svanemøllehallen på Østerbro i København bliver der testet en ny type asfalt, som regnvandet kan løbe igennem i stedet for at løbe i kloakken. Skæbnens ironi er, at netop Østerbro blev særligt hårdt ramt af sidste søndags skybrud, hvor der faldt 119 millimeter regn på kort tid ved DMI.

»Vi blev inspireret til at udvikle den nye type belægning efter det store skybrud i 2011», fortæller projektchef Michael Brask, NCC Roads, og sidste søndags skybrud har ikke gjort forventningerne mindre.

»De er store», siger Michael Brask, mens han laver styrtregn på asfalten med en spand vand.

Endnu har NCC blot lagt en prøvestrækning til cargoafdelingen i Billund Lufthavn, hvor der daglig kører et par hundrede lastbiler, så det bliver testet, om den nye asfalt kan holde til tung trafik. I øden skal en villavej også have den nye belægning. Den nye asfalt er lidt dyrere end traditionel asfalt, men omvendt bliver det ikke nødvendigt at udvide kloakrorene, så alt i alt er prisen stort set ens.

Populært sagt er det tale om en åben asfalt, som regnvandet kan trænge igennem. Nedenunder asfalten ligger der et specialudviklet bærelag af stabilgrus, som kan optage og opbevare store mængder vand efter samme princip som en faskine. Og herfra siver vandet ned i jorden.

»Der er så stor en dræneffekt, at asfalten altid vil være vandfri, selv under skybrud, hvor der falder 15 millimeter regn inden for 30 minutter. Alt efter hvor tykt et lag belægning der bliver lagt under asfalten, kan der opsuges mere end 100 millimeter regn. Det skulle være nok til at klare de fleste skybrud», siger Michael Brask, der fremhæver, at belægningen også er støj-

SKYBRUD. Med en spand genskaber projektchef Michael Brask, NCC, sidste søndags skybrud. Og den vandgennemtrængelige asfalt suger vandet til sig og sender det ned i undergrunden. Foto: Daniel Hjorth

dæmpende og gør anlægsarbejde lettere: »Med den nye belægning bliver afløbsrister, render og brønde som oftest unødige, fordi regndråberne trænger ned, lige der hvor de falder.

På Frederiksberg blev Helenevej tidligere på året forsynet med en belægning af

fliser, hvor der er brede fuger mellem, så vandet kan trænge igennem. Under fliserne ligger så samme type bærelag, som også skal anvendes under asfalten. Og det virkede under søndagens skybrud.

»I 2011 blev langt de fleste huse oversvømmet, fordi vandet fra vejen ikke kunne komme væk, men denne gang kom vandet væk fra vejene», fortæller Susanne Viuf, chef for Byliv og Drift.

Også den nye type vandabsorberende asfalt har vakt interesse på Frederiksberg.

»Vi vil gerne lave forsøg med den nye type asfalt. Men i forbindelse med et sådant forsøg skal vi sikre, at der ikke sker nedsvi-

ning til grundvandet fra vejene, så drikkevandsressourcerne skades. Der er samtidige regler for, hvor tæt ved bebyggelser regnvand må sive ned, og Frederiksberg er jo ret tæt bebygget», siger Susanne Viuf.

Landskabsarkitekt ser muligheder

Landskabsarkitekt og ph.d.-stipendiat på Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning Jan Støvring har holdt øje med Helenevej, hvor der er ler under vejen.

»Efter sidste søndags skybrud kunne vi måle, at der efter et døgn ikke længere stod vand i bærelaget under fliserne. Det er meget vigtigt, fordi belægningen bli-

ver mere sårbar, når der står vand i det. På Helenevej er belægningen dog dimensioneret til at kunne bære trafik, selv ved opmagasinering af nedbør fra en såkaldt 100-års hændelse», siger Jan Støvring, der mener, at gennemtrængelig asfalt

kan give et nyt syn på regnvand. »Vi har betragtet regnvand som noget, der hurtigt skal væk, så asfalten får så lang en levetid som muligt. Nu bliver det spændende at se, om den nye type asfalt har samme levetid som traditionel asfalt, og ikke mindst, hvor meget der skal bruges på vedligehold, så den fortsat leder regnvandet effektivt bort», siger Jan Støvring. Han mener, at der alt for ensidigt gennem de seneste 50 år er satset på at sende regnvandet i afløbssystemer. Og afløbene kan ikke klare de skybrud, som vi har oplevet de seneste år.

Jeg har selv prøvet at hælde en spand vand på den nye asfalt og set den forsvinde ned igennem
Morten Kabell,
borgmester

»Den fejl skal vi undgå at gentage, når nye løsninger bliver taget i brug. Det kan gøres ved for eksempel at kombinere vandgennemtrængelig asfalt med overløb til afløbssystemet på kritiske steder, eller hvis der er plads – til beplantede regnbæde», siger Jan Støvring.

På Østerbro tester man, om der eventuelt kan slippe forurenset vejvand gennem belægningen.

»Hvor der skal tages hensyn til grundvandet, kan den nyanlagte vej bygges med en tæt membran i bund og sider og derved bruges som forsinkelsebassin», siger Michael Brask.

København kan ikke 'kloakere sig ud' af sine problemer med skybrud, så miljø- og teknikborgmester Morten Kabell (EL) venter spændt på testen ved Svanemølle.

»Jeg har selv prøvet at hælde en spand vand på den nye type asfalt og set den forsvinde ned igennem under et besøg i Seattle, men om vi kan bruge det i København, ved jeg ikke endnu», siger borgmesteren.

I København er undergrunden af ler, hvor vand har svært ved at trænge ned.

»Det nytter jo ikke noget, hvis regnvandet ikke kan trænge videre ned og asfalten står og sopper i vand. Vi er også spændt på at se, hvordan forsøget spænder af i Billund, og om belægningen kan holde til tung trafik, men vi er absolut ikke negative og er indstillet på at gennemføre forsøget», siger Morten Kabell.

thomas.flensburg@pol.dk